

Περιεχόμενα

Εισαγωγή	15
1 Τρεις προσεγγίσεις για τη διδασκαλία	33
1.1 Η αποτελεσματική διδασκαλία	34
1.2 Η διδασκαλία των ειδικών/έμπειρων εκπαιδευτικών	36
1.3 Η γνωστική βάση της διδασκαλίας	38
2 Η πρακτική γνώση των εκπαιδευτικών: Αξίες, πεποιθήσεις, διαδικασίες σκέψης. Αλλαγή παραδείγματος;	43
2.1 Πεποιθήσεις εκπαιδευτικών	44
2.2 Η πρακτική γνώση των εκπαιδευτικών	54
3 Ο αναστοχασμός των εκπαιδευτικών	65
3.1 Ο αναστοχασμός κατά Dewey: Δημιουργία νοήματος, βασισμένη στις προηγούμενες εμπειρίες	71
3.2 Ο αναστοχασμός κατά Schön: Η άρθρωση της σιωπηρής γνώσης	75
3.3 Ο αναστοχασμός κατά Van Manen και Zeichner: Από τον αναστοχασμό για τη διδασκαλία στον αναστοχασμό για τις κοινωνικές συνθήκες που την επηρεάζουν	82
3.4 Ο αναστοχασμός κατά Korthagen: Από το «περιβάλλον» στην «αποστολή» («πυρηνικός αναστοχασμός»)	95
3.5 Ο αναστοχασμός κατά Mezirow: Ο μετασχηματισμός των πλαισίων αναφοράς των εκπαιδευτικών	108
3.5.1 Η μετασχηματιστική μάθηση	109
3.5.2 Τύποι μάθησης και πώς αυτοί καθορίζονται από τα διαφορετικά είδη του κριτικού (ανα)στοχασμού	116
3.6 Στρατηγικές που διευκολύνουν την κριτική διερώτηση και τον μετασχηματισμό των παραδοχών	124

4	Η Πρακτική Άσκηση ως πεδίο επαγγελματικής ανάπτυξης του εκπαιδευόμενου και του μάχιμου εκπαιδευτικού	143
4.1	Η Πρακτική Άσκηση ως πεδίο μετασχηματισμού της θεωρητικής σε πρακτική γνώση: Ο ρόλος του αναστοχασμού	147
4.2	Μοντέλα εποπτείας της Πρακτικής Άσκησης: Από την καθοδήγηση στη συνεκπαίδευση	151
4.3	Τύποι αλληλεπίδρασης μεντόρων-εκπαιδευόμενων εκπαιδευτικών	155
4.4	Ευρήματα προηγούμενων ερευνών για την Πρακτική Άσκηση στο Παιδαγωγικό Τμήμα Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης	173
4.5	Σκοποί, οργάνωση και περιεχόμενο της Πρακτικής Άσκησης στο Παιδαγωγικό Τμήμα Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης	177
4.6	Επίπεδα αναστοχασμού των εκπαιδευόμενων στο πλαίσιο της Πρακτικής Άσκησης	183
5	Από τη θεωρία στην πράξη: Ο αναστοχασμός όπως αναδύεται στο πλαίσιο της Πρακτικής Άσκησης	191
5.1	Αντί εισαγωγής	191
5.2	Παραδοχές και ερωτήματα	193
5.3	Εργαλεία για τη διερεύνηση των παραδοχών και των τύπων αναστοχασμού	194
6	Τύποι αναστοχαστικών διαδικασιών	203
6.1	Η αδυναμία πρόκλησης (ανα)στοχασμού και εκμείευσης της πρακτικής γνώσης του μέντορα	203
6.2	Ο (ανα)στοχασμός τεχνικού τύπου και οι λόγοι του	208
6.3	Αναστοχασμός πρακτικού και κριτικού τύπου: Οικοδόμηση και ανακατασκευή της προσωπικής πρακτικής γνώσης και προοπτικές μετασχηματισμού της ταυτότητας	214
6.3.1	Ο αναστοχασμός πρακτικού τύπου ως μοχλός ανάπτυξης της προσωπικής πρακτικής γνώσης και της ταυτότητας	216

6.3.2 Η μετασχηματιστική αλλαγή στα όρια του πρακτικού και του κριτικού τύπου αναστοχασμού	234
6.4 Μετασχηματισμός της αντίληψης για τη σχέση θεωρίας-πράξης	239
6.5 Η σχέση συνερευνητών	253
6.6 Αποπροσανατολιστικό δίλημμα και άρθρωση υποκείμενων παραδοχών	260
6.6.1 Το αποπροσανατολιστικό δίλημμα που έρχεται από τον/την εκπαιδευτικό-μέντορα	261
6.6.2 Το αποπροσανατολιστικό δίλημμα που έρχεται από τον συμφοιτητή και από τον «από κοινού» αναστοχασμό τους	272
6.6.3 Το αποπροσανατολιστικό δίλημμα που έρχεται από τον πανεπιστημιακό καθηγητή	282
6.6.4 Το αποπροσανατολιστικό δίλημμα που έρχεται από τους μαθητές	286
6.7 Από το περιβάλλον στην αποστολή: Η πορεία προς τη συνειδητοποίηση της ταυτότητας (identity) και της αποστολής (mission)	288
6.8 Από τον «εαυτό» στους μαθητές: Απομάκρυνση από την «εγωκεντρική σκέψη»	312
7 Καταληκτικές παρατηρήσεις	319
Αναστοχαστικές καταγραφές που περιμένουν τον τρόπο που θα τις «διαβάσει» ο αναγνώστης	333
Βιβλιογραφία	343
Ελληνόγλωσση	343
Ξενόγλωσση	350